

Vlaams
Parlement

stuk **1406** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 19 december 2011 (2011-2012)

Voorstel van decreet

van de heren Sas van Rouveroi, Dirk de Kort en Jan Roegiers,
mevrouw Helga Stevens en de heren Lode Vereeck, Filip Watteeuw
en Veli Yüksel

houdende wijziging van het decreet van 2 maart 1999
houdende het beleid en het beheer van de zeehavens

TOELICHTING

De domaniale wet van 31 mei 1923, gewijzigd bij de wetten van 2 juli 1969 en 6 juli 1989 en bij decreet van 6 juli 2001, die door artikel 22 van het decreet van 20 december 1989 houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, van toepassing is verklaard op de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, voorziet in een machtiging van de wetgevende macht aan de Vlaamse Regering om de onroerende (private) domeingoederen te verkopen of met zakelijke rechten te bezwaren.

Aan die machtiging tot overdracht van de onroerende (private) domeingoederen koppelt de domaniale wet thans twee voorwaarden:

1. enerzijds is de machtiging, wanneer niet-openbaar verkocht wordt of er geen onteigening ten algemenen nutte wordt uitgevaardigd, beperkt tot die vervreemdingen of vestigingen van zakelijke rechten waarvan de geschatte waarde minder dan 1.250.000 euro bedraagt;
2. anderzijds stelt de domaniale wet uitdrukkelijk dat alle te verrichten vervreemdingen openbaar gemaakt moeten worden door passende publiciteitsmaatregelen zodat verkocht kan worden aan de meest biedende.

Dat heeft niet alleen tot gevolg dat voor elke overdracht van onroerende (private) domeingoederen de ‘markt’ geraadpleegd moet worden, het heeft ook tot gevolg dat voor elke vervreemding of vestiging van zakelijke rechten waarvan de geschatte waarde meer dan 1.250.000 euro bedraagt, nog steeds de goedkeuring van de decreetgever moet worden gevraagd.

De rechtstreekse overdracht aan een havenbedrijf van gronden die gelegen zijn binnen een havengebied en toebehoren aan het Vlaamse Gewest, wordt daardoor bijna onmogelijk.

Het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, hierna het Havendecreet te noemen, voorziet niet in een bepaling die de domaniale wet buiten werking stelt voor de domeingoederen die gelegen zijn binnen een havengebied.

In verband met het gebruik van passende publiciteitsmaatregelen zou nog kunnen worden geargumenteed dat de geest van het Havendecreet (enkel de havenbedrijven zijn verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van de domeingoederen binnen het havengebied), het feit dat de gronden die gelegen zijn binnen het havengebied, bestemd zijn voor het havenbeleid, en het feit dat er voor dat soort domeingoederen in theorie wel een markt is, doch dat de facto niet gesproken kan worden van een markt en bijgevolg van een marktprijs en van het voorkeepsrecht waarover de havenbedrijven beschikken, impliceren dat het Havendecreet de domaniale wet op het vlak van de publiciteitsvereisten buiten werking heeft willen stellen. Een latere wet gaat immers voor op een eerdere wet (anterioriteitsbeginsel).

Die argumenten zijn echter niet in staat om de toepasselijkheid van het tweede deel van de domaniale wet, zijnde de vereiste goedkeuring van het Vlaams Parlement, buiten werking te stellen. Het Havendecreet bevat op dit moment namelijk geen enkele bepaling die de goedkeuring van het Vlaams Parlement inhoudt. Artikel 10 van het Havendecreet bepaalt enkel dat “de havenbedrijven voor de uitoefening van hun bevoegdheden alle nodige roerende goederen en onroerende goederen kunnen verwerven.”. Het zegt niets over de wijze waarop de domeingoederen van het Vlaamse Gewest aan hen kunnen worden overgedragen.

Zulk een uitdrukkelijke bepaling kan bijvoorbeeld wel gevonden worden in het decreet van 13 december 2002 houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel, hierna het BAM-decreet te noemen. Artikel 7, §1, van dat decreet stelt immers uitdrukkelijk dat “het Vlaamse Gewest, de publiekrechtelijke rechtspersonen die participeren in BAM en de overige publiekrechtelijke rechtspersonen, worden gemachtigd om de roerende en onroerende goederen waarvan respectievelijk het Vlaamse Gewest en de betrokken rechtspersonen eigenaar zijn en die nuttig of noodzakelijk zijn voor de realisatie van de opdrachten van BAM, in BAM in te brengen, haar te verkopen, er zakelijke rechten op toe te staan of in beheer te geven, ongeacht de juridische aard van de verrichting.”.

Ook de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het linkerscheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen voor het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen, hierna de wet-Chabert te noemen, bevat een soortgelijke bepaling. Artikel 9, derde lid, van die wet bepaalt immers dat “de gronden die reeds aan het Vlaams Gewest toebehoren aan de Maatschappij worden overgedragen, rekening houdend met de door derden verkregen rechten” en dat “de Vlaamse Regering de voorwaarden van deze overdracht bepaalt.”.

Bovendien kan het in artikel 12 van het Havendecreet vastgelegde recht van voorkoop ook geïnterpreteerd worden in de zin dat de vrije concurrentie juist aangemoedigd moet worden. Het recht van voorkoop geeft de havenbedrijven immers het recht om de onroerende eigendommen die gelegen zijn in een havengebied, te verwerven tegen de prijs en de voorwaarden van een kandidaat-koper.

Het hierboven vermelde BAM-decreet voorziet ondanks artikel 12, dat tevens een voorkooprecht voor de BAM in het leven roept, ook nog in een aanvullend artikel (bovenvermeld artikel 7) om de domaniale wet buiten werking te stellen.

Via dit voorstel van decreet wensen de indieners een soortgelijke bepaling in het Havendecreet op te nemen waardoor de domaniale wet buiten werking wordt gesteld.

Sas VAN ROUVEROIJ

Dirk DE KORT

Jan ROEGIERS

Helga STEVENS

Lode VEREECK

Filip WATTEEUW

Veli YÜKSEL

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 18 van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2001 en 1 februari 2008, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de onroerende goederen waarvan het Vlaamse Gewest eigenaar is en die nuttig of noodzakelijk zijn voor de realisatie van de havenbestuurlijke bevoegdheden, aan de havenbedrijven over te dragen, ongeacht de juridische aard van de verrichting.”.

Sas VAN ROUVEROIJ

Dirk DE KORT

Jan ROEGIERS

Helga STEVENS

Lode VEREECK

Filip WATTEEUW

Veli YÜKSEL